

رابطه بین هوش هیجانی و عشق دانشجویان

دانشگاه یادگار امام خمینی (ره) - شهرری

علی اکبر صلاحی^۱، زهرا قلی زاده^۲

^۱ مدرس و مشاور دانشگاه، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) - شهرری.

^۲ دانش آموخته مقطع کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) - شهرری.

نام نویسنده مسئول:

زهرا قلی زاده

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۳/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۶/۶

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش هیجانی و عشق، در جامعه پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه یادگار امام خمینی (ره) - شهرری در سال تحصیلی ۹۸-۹۹، تعداد ۶۷ آزمودنی (۵۰ زن، ۱۷ مرد) به صورت در دسترس انتخاب شد، انجام گردید. جمع آوری اطلاعات به صورت دردسترس بود. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده شوت و مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ بود. روش آماری مورد استفاده همبستگی پیرسون بود. با توجه به نتایج حاصله نشان داد sig. بدست آمده در سطح ($p < 0.05$)، برای فرضیه اصلی برابر ۰/۰۱۸ بود، لذا فرضیه اصلی معنادار شد.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، عشق.

مقدمه

در زندگی انسان از میان تمام نهادها و سازمان‌های اجتماعی، خانواده نقشی خاص و اهمیتی بسزا دارد. تمامی آنان که در باب جامعه‌اندیشیده‌اند، همه مصلحین، حتی رویاگران و آنان که به اتوپیا روی کردند، بر خانواده و اهمیت حیاتی آن برای جامعه تأکید ورزیده‌اند. به درستی هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند ادعای سلامت کند، چنانچه از خانواده‌هایی سالم برخوردار نباشد.

هوش هیجانی^۱ مجموعه‌ای گسترده‌ای از مهارت‌ها و خصوصیات فردی را در بر گرفته و معمولاً به آن دسته مهارت‌های درون فردی و بین فردی اطلاق می‌گردد که فراتر از حوزه‌ی مشخص از دانش‌های پیشین، هوشبهر و مهارت‌های فنی یا حرفه‌ای است. هوش هیجانی از آخرین مباحث متخصصین در خصوص درک تمایز بین منطق و هیجان بوده و برخلاف مباحث اولیه در اینجا، فکر و هیجان به عنوان موضوعاتی برای سازگاری و هوشمندی تلقی شده است (رنجبرداران، ۱۳۸۹).

براساس نظریه زبان جهانی عشق^۲ هندریکس، همه افراد در کودکی ویژگی‌های کودکانه‌ای را داشتند که والدین برای ورود به مرحله بزرگسالی آن ویژگی‌ها را سرکوب کرده‌اند. از نظر او، در واقع افراد عاشق کسانی می‌شوند که دارای ویژگی‌هایی هستند که در کودکی از آنها محروم شده‌اند. در واقع با دیدن او تصور می‌کنند که دوباره به کودکی خود بازگشته‌اند و همین به آنها حس سرزنده بودن می‌دهد، احساس می‌کنند که او را از قبل می‌شناسند. این آشنایی دیرینه به خاطر این است که او را واجد صفات خود می‌دانند، صفاتی که برای ورود به مرحله بزرگسالی بالاجبار از داشتن آنها محروم شده‌اند و حالا با دیدن او گمان می‌کنند که نیمه گمشده خود را یافته‌اند. یافتن نیمه گمشده به این دلیل که افراد را به یاد دورانی می‌اندازد که شخصیت کاملی داشتند و هنوز از بخش‌هایی از آن محروم نشده بودند به آنها احساس آرامش می‌دهد.

پژوهش حاضر در منظر هدف از نوع بنیادی است. ضرورت این تحقیق و جوانه‌های فکر نخستین آن در اتاق درمان و مشاوره زده شد؛ زیرا بسیاری خواسته یا ناخواسته درگیر چنین علاقه‌هایی می‌شوند که رهایی از آن برای آنها به آسانی میسر نیست و در بسیاری از اوقات آسیب‌های سنگینی را به خود و خانواده‌شان وارد می‌نمایند. چه بسیار دانشجویانی که درگیر روابط عاشقانه شده و از ادامه تحصیل بازمانده‌اند و چه بسیار زنان و مردان متأهل که در دام عشق گرفتار شده‌اند و زندگی خانوادگی آنها دچار آسیب جدی شده است و همین‌طور عشق عامل مهم تحکیم زندگی زن و شوهر است. لذا این افراد اگر متوجه شوند که رابطه آنها یک رابطه پاتولوژیک است برای خلاص شدن از آن یا از بین بردن آثار تخریبی شکست‌های ناشی از آن به مراکز مشاوره مراجعه می‌کنند و طالب درمان خواهند بود. این اطلاعات در آموزش‌های بهداشت روان، آموزش مهارت‌های ارتباطی و مهارت‌های مقابله نیز می‌تواند مفید باشد.

با بررسی پژوهش‌های انجام شده در زمینه عشق و هوش هیجانی، دیده شده که هوش هیجانی با متغیرهای زیادی از جمله رضایت زناشویی، موفقیت تحصیلی، موفقیت شغلی و... سنجیده شده و همچنین عشق هم از برخی ابعاد سنجیده شده اما در هیچ پژوهش به رابطه بین هوش هیجانی و عشق پرداخته نشده است.

یارمحمدیان، شرفی یار (۱۳۹۰) در تحقیقی با عنوان تحلیل رابطه‌ی بین هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در نوجوانان به این نتیجه رسیدند که تربیت و تقویت هوش هیجانی می‌تواند در تربیت مهارت‌های اجتماعی و سازگاری اجتماعی نوجوانان مؤثر واقع شود.

شورچی گلنگردی، حسین ثابت، مهاجر (۱۳۹۲). در تحقیقی با عنوان بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی به روش درونگردی جذب و انطباق بر تاب‌آوری و پرخاشگری در دختران نوجوان به این نتیجه رسیدند که میزان پرخاشگری کلی و نیز تمام مؤلفه‌های آن در گروه آزمایشی کاهش یافته است که تا زمان پیگیری نیز ادامه داشت. میزان تاب‌آوری نیز افزایش داشت به نظر می‌رسد آموزش هوش هیجانی به روش درونگردی جذب و انطباق برای کاهش پرخاشگری و افزایش تاب‌آوری در نوجوانان مفید است از این رو می‌توان این آموزش را در مدارس و دیگر مراکز آموزشی جهت ارتقای سطح تاب‌آوری و نیز کاهش پرخاشگری به کار برد. نمونه‌های بزرگتر و متنوع تر به فهم بهتر سودمندی این شیوه مداخله کمک خواهد کرد.

¹ Emotional Intelligence

² love

نتایج پژوهش غلامی، بشلیده (۱۳۹۴)، با عنوان اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر سلامت عمومی زنان مطلقه نشان می‌دهد آموزش هوش هیجانی روش مناسبی جهت افزایش سلامت عمومی زنان مطلقه است. با علم به شیوع بالای طلاق و تبعات روانی-اجتماعی آن پیشنهاد می‌شود از این روش برای کاهش پیامدهای روحی روانی طلاق، افزایش سلامت عمومی و درمان دیگر مشکلات و مسائل آنان به کار گرفته شود.

نتایج پژوهش صلیحی، کمیجانی (۱۳۹۴)، با عنوان بررسی رابطه هوش هیجانی با افسردگی و موفقیت تحصیلی در دانشجویان نشان می‌دهد عامل هوش هیجان برای ارتقاء موفقیت تحصیلی (معدل آخرین ترم) موثرتر است. همچنین برای کاهش افسردگی باید به افزایش هوش هیجانی در این دانشجویان توجه شود.

نتایج پژوهش پاشا، گل شکوه (۱۳۹۶)، با عنوان تأثیر آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی-عاطفی دانش‌آموزان دارای اختلالات هیجانی و رفتاری نشان می‌دهد با استفاده از آموزش هوش هیجانی به دانش‌آموزانی که دارای اختلال هیجانی-رفتاری هستند می‌توان سازگاری آنها را افزایش، پرخاشگری آنها را کاهش و در نهایت موجب افزایش کیفیت زندگی آنها در تعامل با خانواده و اجتماع شد. در واقع این پژوهش هماهنگ با پژوهش‌هایی است که نشان می‌دهد، هوش هیجانی عاملی تأثیرگذار و تعیین کننده در موقعیت‌های زندگی واقعی مانند موفقیت در مدرسه و تحصیل، موفقیت در شغل و روابط بین شخصی است.

نتایج پژوهش حاجلو، علیزاده گورادل، قطبی، دلاورقوام (۱۳۹۲)، با عنوان مقایسه ابعاد عشق ورزی بر اساس مدت ازدواج در بین زنان و مردان متأهل نشان داد رضایت زناشویی را می‌توان به عنوان یک موقعیت روان‌شناختی در نظر گرفت که خود به خود به وجود نمی‌آید بلکه مستلزم تلاش هر دو زوج است به ویژه در سال‌های اولیه رضایت زناشویی بی‌ثبات است و روابط در معرض بیشترین خطر قرار دارند.

بررسی پژوهش حفاظی طرقله، فیروزآبادی، حق شناس (۱۳۸۵)، با موضوع بررسی ارتباط بین اجزاء عشق و رضایت‌مندی زوجی نشان داد که مقیاس استرنبرگ برای عشق و ترجمه فارسی آن از روایی و پایایی مطلوب برخوردار است و سه جزء صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد با رضایت‌مندی زوجی همبستگی دارند. جزء صمیمیت هم در زنان و هم در مردان بالاترین همبستگی را نشان می‌دهد ولی میانگین نمرات این اجزاء، رضایت‌مندی و شاخص‌های انریچ در گروه زنان با مردان تفاوت معنی داری ندارد. نهایتاً سه جزء مقیاس استرنبرگ همراه با برخی متغیرهای جمعیت شناختی قادر به پیش‌بینی رضایت‌مندی زوجی می‌باشند.

بررسی پژوهش طالبی، ویسی (۱۳۹۱)، با عنوان رابطه میان عشق رمانتیک و تحقق ارزش‌های زوجیت نشان داد که چنانچه بین احساسات و عواطف، خودآگاهی فردی و همراه نمودن آن با اصول اخلاقی تلفیق مناسبی صورت گیرد، می‌توان در ازدواج ترکیب متعادلی از عقل و احساس را ایجاد و به ازدواج‌های موفقیت آمیزی در جامعه دست یافت.

در این تحقیق هدف آن بود که به بررسی رابطه بین هوش هیجانی و عشق دانشجویان بپردازد. فرضیه اصلی که در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفته عبارت بود از اینکه بین هوش هیجانی و عشق آزمودنی‌ها رابطه وجود دارد. با توجه به اظهارات این سوال مطرح شد که آیا هوش هیجانی بر عشق تأثیر دارد؟

روش

روش پژوهش حاضر کمی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) - شهرری بود که تعداد ۶۷ آزمودنی (۵۰ زن، ۱۷ مرد) در سال تحصیلی (۹۸-۹۹) به عنوان نمونه انتخاب شدند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی و دردسترس برای جمع آوری اطلاعات استفاده شد.

ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه‌های مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده شوت و مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ بود که در اختیار دانشجویان قرار گرفت. مقیاس هوش هیجانی تجدید نظر شده شوت یک پرسشنامه خودسنجی ۴۱ سوالی است که برای سنجش هوش هیجانی خصیصه‌ای ساخته شده است. آزمودنی‌ها به سوالات این مقیاس بر مبنای رتبه بندی پنج لیکرت (۱- کاملاً موافقم تا ۵- کاملاً مخالفم) پاسخ می‌دهند. این پرسشنامه در واقع نسخه تجدیدنظر شده مقیاس هوش هیجانی شوت

و همکاران (۱۹۹۸) است. بخشی پور و همکاران در سال ۱۳۸۷ در تحقیقی به بررسی مشخصات روانسنجی مقیاس هوش هیجانی تجدیدنظرشده شوت پرداختند. نتایج تحقیق نشان دهنده ویژگی‌های نسبتاً مناسب روانسنجی این پرسشنامه بود. ضریب اعتبار (همسانی درونی) کل آزمون ۰/۸۵ گزارش شده است و سه عامل خوش بینی، تنظیم خلق، بهره‌جویی از هیجانات و ارزیابی هیجانات برای آن شناسایی شده است. ضرایب اعتبار از راه همسانی درونی برای این عامل‌ها به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۷۸، و ۰/۷۶ می‌باشد. روایی آزمون از طریق همبستگی آن با آزمون بهره هوشی بار-آن برآورد و میزان آن ۰/۶۷ گزارش شده است.

مقیاس عشق مثلثی استرنبرگ بر این اساس تهیه شده است که عشق از سه عنصر تشکیل شده است: صمیمیت، هوس و تعهد. بنابراین، در این مقیاس سه نتیجه متفاوت خواهید داشت. ۱۵ جمله اول صمیمیت؛ ۱۵ جمله بعدی، هوس؛ ۱۵ جمله آخری تعهد را منعکس می‌کند. در این آزمون پایایی به روش بازآزمایی ۰/۰۷ و روایی با همبسته کردن با آزمون‌های مشابه ۰/۰۸ محاسبه شده است.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از دو روش آمار توصیفی و آماراستنباطی استفاده شد. در قسمت آمار توصیفی برای تحقیق از شاخص‌هایی نظیر مد، نما، میانه، میانگین، انحراف معیار و واریانس و از رسم نمودار و جداول برای تشریح بهتر داده‌های گردآوری شده استفاده گردید و در روش آمار استنباطی از همبستگی پیرسون استفاده شد، همچنین برای توصیف و تحلیل داده‌های آماری از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۶ کمک گرفته شد.

نتایج

در این بخش یافته‌های پژوهش در دو قسمت یافته‌های توصیفی (فراوانی، میانه، میانگین، مد، انحراف معیار) و در بخش دوم یافته‌های آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون برای فرضیه‌های فرعی و فرضیه اصلی) تنظیم شده است و در جداول نشان داده شده است.

جدول شماره ۱- آمار توصیفی

	sen	jensiyat	vaziyat taahol
Valid N	67	67	67
Missing	0	0	0
Mean	24.48	1.37	1.25
Median	22.00	1.00	1.00
Mode	22	1	1
Std. Deviation	5.547	.487	.438
Variance	30.768	.237	.192
Minimum	20	1	1
Maximum	46	2	2
Sum	1640	92	84

در جدول شماره ۱ یافته‌های توصیفی شامل میانه، میانگین، مد، انحراف معیار و واریانس برای هریک از مولفه‌های سن، جنسیت و وضعیت تاهل می‌باشد را نشان داده است.

جدول شماره ۲ همبستگی پیرسون_هوش هیجانی و عشق

	hoshhayajani	eshgh
Pearson Correlation	1	.289*
hoshhayajani Sig. (2-tailed)		.018
N	67	67
Pearson Correlation	.289*	1
eshgh Sig. (2-tailed)	.018	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۲، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۱۸ بود و این عدد از ۰/۰۵ کوچکتر است، لذا فرض صفر رد و فرضیه خلاف معنادار شد، بنابراین فرضیه اصلی که رابطه بین هوش هیجانی و عشق است با احتمال ۹۵٪ معنادار است.

جدول شماره ۳ همبستگی پیرسون_هوش هیجانی و صمیمیت

	hoshhayajani	samimiyat
Pearson Correlation	1	.206
hoshhayajani Sig. (2-tailed)		.094
N	67	67
Pearson Correlation	.206	1
samimiyat Sig. (2-tailed)	.094	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۳، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۹۴ بود و این عدد از ۰/۰۵ بزرگتر است، لذا فرض صفر قبول و فرضیه خلاف رد شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین هوش هیجانی و صمیمیت است با احتمال ۹۵٪ معنادار نیست.

جدول شماره ۴ همبستگی پیرسون_هوش هیجانی و هوس

	hoshhayajani	havas
Pearson Correlation	1	.134
hoshhayajani Sig. (2-tailed)		.281
N	67	67
Pearson Correlation	.134	1
havas Sig. (2-tailed)	.281	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۴، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۲۸۱ بود و این عدد از ۰/۰۵ بزرگتر است، لذا فرض صفر تایید و فرضیه خلاف رد شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین هوش هیجانی و هوس است با احتمال ۹۵٪ معنادار نیست.

جدول شماره ۵ همبستگی پیرسون_هوش هیجانی و تعهد

	hoshhayajani	taahod
Pearson Correlation	1	.370**
hoshhayajani Sig. (2-tailed)		.002
N	67	67
Pearson Correlation	.370**	1
taahod Sig. (2-tailed)	.002	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۵، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۰۲ بود و این عدد از ۰/۰۵ کوچکتر است، لذا فرض صفر رد و فرضیه خلاف معنادار شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین هوش هیجانی و تعهد است با احتمال ۹۵٪ معنادار است.

جدول شماره ۶ همبستگی پیرسون_عشق و تنظیم هیجانات

	eshgh	tanzim
Pearson Correlation	1	.299*
eshgh Sig. (2-tailed)		.014
N	67	67
Pearson Correlation	.299*	1
tanzim Sig. (2-tailed)	.014	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۶، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۱۴ بود و این عدد از ۰/۰۵ کوچکتر است، لذا فرض صفر رد و فرضیه خلاف معنادار شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین عشق و تنظیم هیجانات است با احتمال ۹۵٪ معنادار است.

جدول شماره ۷ همبستگی پیرسون_تنظیم هیجانات و تعهد

	tanzim	taahod
Pearson Correlation	1	.360**
tanzim Sig. (2-tailed)		.003
N	67	67
Pearson Correlation	.360**	1
taahod Sig. (2-tailed)	.003	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۷، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۰۳ بود و این عدد از ۰/۰۵ کوچکتر است، لذا فرض صفر رد و فرضیه خلاف معنادار شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین تنظیم هیجانات و تعهد است با احتمال ۹۵٪ معنادار است.

جدول شماره ۸ همبستگی پیرسون_ ادراک و فهم هیجانات و تعهد

	edrak	taahod
Pearson Correlation	1	.269*
Sig. (2-tailed)		.028
N	67	67
Pearson Correlation	.269*	1
Sig. (2-tailed)	.028	
N	67	67

با توجه به یافته های جدول شماره ۸، مقدار sig. بدست آمده برابر ۰/۰۲۸ بود و این عدد از ۰/۰۵ کوچکتر است، لذا فرض صفر رد و فرضیه خلاف معنادار شد، بنابراین فرضیه فرعی که رابطه بین ادراک و فهم هیجانات و تعهد است با احتمال ۰/۰۵٪ معنادار است.

بحث

با توجه به جدول شماره ۲ که رابطه بین هوش هیجانی و عشق است و در جامعه مورد نظر معنادار شد، این رابطه بیانگر این است که افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند می توانند در رابطه عاطفی خود بهتر عمل کنند و رابطه خود را بهتر مدیریت کنند و همچنین شریک عاطفی خود را راضی تر کنند.

با توجه به جدول شماره ۵ که رابطه بین هوش هیجانی و تعهد است و در جامعه مورد نظر معنادار شد، این رابطه بیانگر این است که افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند به شریک عاطفی خود متعهدتر هستند و کمتر احتمال خیانت آنها وجود دارد. با توجه به جدول شماره ۶ که رابطه بین عشق و تنظیم هیجانات است و در جامعه مورد نظر معنادار شد، این رابطه بیانگر این است که افرادی که عاشق تر هستند بهتر می توانند هیجانات خود را تنظیم کنند.

با توجه به جدول شماره ۷ که رابطه بین تنظیم هیجانات و تعهد است و در جامعه مورد نظر معنادار شد، این رابطه بیانگر این است که افرادی که بهتر می توانند هیجانات خود را کنترل کنند و بر هیجانات خویش تسلط بیشتری دارند در رابطه متعهدتر هستند.

با توجه به جدول شماره ۸ که رابطه بین ادراک و فهم هیجانات و تعهد است و در جامعه مورد نظر معنادار شد، این رابطه بیانگر این است که افرادی که بهتر هیجانات را درک می کنند و شناخت بیشتری بر هیجانات دارند در رابطه متعهدتر هستند. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین هوش هیجانی و عشق در بین دانشجویان انجام شد. یافته های پژوهش نشان داد بین این دو مولفه در بین دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. یافته های بدست آمده در پژوهش حاضر با نتایج پژوهش های انجام شده شباهت ها و تفاوت هایی از لحاظ جامعه، نمونه آماری، شیوه اجرا، مولفه های مورد مطالعه و نتایج آنها داشت.

نادری، اکبری (۱۳۹۶)، در تحقیقی با عنوان رابطه هوش هیجانی با کیفیت زندگی دانشجویان رشته گردشگری (مطالعه موردی: دانشجویان رشته گردشگری دانشگاه مازندران)، به این نتیجه رسیدند که افرادی با هوش هیجانی بالا توانایی اداره مطلوب وضع روانی، کنترل تکانه ها، همدلی، آگاهی یافتن از احساسات خود و دیگران دارند. هوش هیجانی عاملی است که هنگام شکست و ناملایمات ناشی از دست نیافتن به هدف در شخص امید و انگیزه ایجاد میکند که نشانه سلامت فرد است که به طور مستقیم و غیر مستقیم بر کیفیت زندگی اثر مثبت می گذارد. با ارتقا هوش هیجانی دانشجویان گردشگری می توان توان مقابله با این استرس ها را افزایش و کیفیت زندگی شان را بهبود بخشید.

باتوجه به به یکی بودن یکی از مولفه ها (هوش هیجانی) و جامعه آماری که هر دو دانشجویان بودند می توان گفت نتایج هر دو تحقیق معنادار شد و بین هوش هیجانی و عشق و کیفیت زندگی رابطه وجود دارد. پژوهش فوق ارتباط بین هوش هیجانی و سبک زندگی را بررسی می کند در صورتی که در پژوهش انجام شده رابطه بین هوش هیجانی و عشق را مورد بررسی قرار می دهیم. در پژوهش بیک زاد (۱۳۹۱)، با عنوان رابطه هوش هیجانی مدیران با خودکارآمدی و سلامت روانی آنان نتایج حاصل بیانگر آن است که بین هوش هیجانی مدیران با خودکارآمدی و سلامت روانی آنان در مدارس مقاطع سه گانه تحصیلی آموزش و پرورش نواحی پنج گانه تبریز رابطه معنی داری وجود دارد.

پژوهش انجام شده و پژوهش بالا از نظر جامعه آماری باهم متفاوت هستند اما نتایج حاصله همسو هستند و می توان گفت که هوش هیجانی هم با عشق و هم با خودکارآمدی و سلامت روان رابطه دارد.

در تحقیق نظری، زارعی، تجاری (۱۳۹۴)، با عنوان نقش هوش هیجانی و درک احساسات محیط کار بر رفتار مصرف کنندگان ورزش همگانی (با رویکرد بازاریابی هیجانی در رفتار مصرف کننده) نتایج نشان داد ضریب همبستگی چندگانه بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته برای مدل برازش یافته حاکی از همبسته بودن مدل می باشد.

پژوهش انجام شده و پژوهش بالا از نظر جامعه آماری باهم متفاوت هستند اما نتایج حاصله همسو هستند و می توان گفت که افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند در رابطه عاطفی خود بهتر عمل می کنند و همچنین درک احساسات بهتری نیز دارند. نتایج پژوهش رامش، فرهادی (۱۳۹۳)، با عنوان بررسی ارتباط مولفه های نظریه قصه عشق استرنبرگ (قصه عشق به مثابه یک داستان) با رضایت زناشویی نشان می دهد نتایج پژوهش های پیشین همخوانی دارد. جمع بندی: به نظر می رسد با استفاده از مقیاس قصه عشق و همسانی بیشتر نیمرخ افراد امکان دستیابی به رضایت زناشویی بیشتر و نیل به جامعه آرمانی وجود دارد. طبق نتایج بدست آمده در تحقیق بالا و تحقیق انجام شده دیده می شود که افراد با هوش هیجانی بالاتر رابطه عاشقانه بهتری دارند و افراد با رابطه عاشقانه بهتر دارای رضایت زناشویی بالاتری هستند.

نتایج پژوهش عبدی، گلزاری (۱۳۸۹)، با عنوان ارتباط میان سبک های عشق و ویژگی های شخصیتی نشان می دهد پس از تحلیل آماری، فرضیه اصلی یعنی رابطه عشق و شخصیت معنادار و ابعاد آسیب شناسانه عشق وابسته (وسواسی عشق رمانتیک) آشکار گشت.

نتایج بدست آمده در هر دو پژوهش حاکی از آن است که بین مولفه ها رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به پژوهش انجام شده این مطلب که افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند، عاشق تر هستند و در روابط عاشقانه خود بهتر عمل کردند و می توانند روابط موثرتری داشته باشند، مشخص شد. با بررسی پژوهش های انجام شده در زمینه عشق و هوش هیجانی، دیده شده که هوش هیجانی با متغیرهای زیادی از جمله رضایت زناشویی، موفقیت تحصیلی، موفقیت شغلی و... سنجیده شده و همچنین عشق هم از برخی ابعاد سنجیده شده اما در هیچ پژوهش به رابطه بین هوش هیجانی و عشق پرداخته نشده است.

منابع و مراجع

- [۱] عبدی، حمزه؛ گلزاری؛ محمود. (۱۳۸۹). ارتباط میان سبک های عشق و ویژگی های شخصیتی. نشریه روان شناسی دین، شماره سوم، ص ۷۴-۵۳.
- [۲] آقایار، سیروس و شریفی درآمدی، پرویز (۱۳۸۶). هوش هیجانی سازمانی. اصفهان: انتشارات سپاهان.
- [۳] شورچی گلنگدري، فاطمه؛ حسين ثابت، فريده؛ مهجر، يحيی (۱۳۹۲). بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی به روش درونگردی جذب و انطباق بر تاب آوری و پرخاشگری در دختران نوجوان. فصلنامه سال چهارم، شماره ۱۵.
- [۴] بیک زاد، جعفر. (۱۳۹۱). رابطه هوش هیجانی مدیران با خودکارآمدی و سلامت روانی آنان. فصلنامه علوم تربیتی سال پنجم - شماره ۱۹، صص. ۱۴۱-۱۲۷.
- [۵] پاشا، رضا؛ گل شکوه، فرزانه. (۱۳۹۶). تأثیر آموزش هوش هیجانی بر پرخاشگری و سازگاری اجتماعی، عاطفی دانش آموزان دارای اختلالات هیجانی و رفتاری، مجله مطالعات ناتوانی، شماره ۷.
- [۶] جوکار، بهرام (۱۳۸۶). نقش واسطه ای تاب آوری در رابطه بین هوش هیجانی و هوش عمومی با رضایت از زندگی، نشریه روانشناسی معاصر، دوره دوم، شماره ۲.
- [۷] حاجلو، نادر؛ علیزاده گورادل، جابر؛ قطبی، محمدرضا؛ دلاورقوام، سیما. (۱۳۹۲). مقایسه ابعاد عشق ورزی بر اساس مدت ازدواج در بین زنان و مردان متأهل، فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، سال چهارم، شماره ۱۰.
- [۸] ساسانی مقدم، شیوا؛ بحرالعلوم، حسن (۱۳۸۹). ارتباط بین هوش هیجانی و مهارت های روانی دانشجویان دختر ورزشکار دانشگاه صنعتی شاهرود. دو فصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال اول (نهم پیاپی)، شماره (۱۷ پیاپی).
- [۹] حفاظی طریقه، میتران فیروزآبادی، علی؛ حق شناس، حسن (۱۳۸۵). بررسی ارتباط بین اجزاء عشق و رضایتمندی زوجی، مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران دوره شانزدهم شماره ۵.
- [۱۰] رامش، امیررضا؛ فرهادی، سعید (۱۳۹۳). بررسی ارتباط مولفه های نظریه قصه عشق استرنبرگ (قصه عشق به مثابه یک داستان) با رضایت زناشویی، کنفرانس بین المللی علوم رفتاری و مطالعات اجتماعی.
- [۱۱] رنجبرداران، سمیرا. (۱۳۸۹). هوش هیجانی و راه های افزایش آن، رشد مشاور، دوره ۵، شماره ۳.
- [۱۲] طالبی، ابوطراب؛ ویسی، سیمین (۱۳۹۱). رابطه میان عشق رمانتیک و تحقق ارزش های زوجیت، فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، سال چهاردهم، شماره ۵۶.
- [۱۳] فرمehنی فراهانی، محسن؛ عبدالملکی، جمال؛ رشیدی، زهرا (۱۳۸۷). بررسی رابطه هوش هیجانی، یادگیری خود تنظیمی و ساختار هدف کلاس با پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان پایه اول متوسطه شهرستان قروه. دوماهنامه علمی-پژوهشی دانشور رفتار، دانشگاه شاهد، سال ۱۵، شماره ۳۰.
- [۱۴] مداحی، محمد ابراهیم؛ جاویدی، نصیرالدین؛ صمدزاده، منا (۱۳۹۱). رابطه بین مؤلفه های هوش هیجانی و تفکرات غیرمنطقی با وضعیت بومی و غیر بومی بودن در دانشجویان. مجموعه مقالات ششمین سمینار سراسری بهداشت روانی دانشجویان دانشگاه گیلان - ۲۸ و ۲۷.
- [۱۵] مرسینو، آنتونی سی (۲۰۱۳). هوش هیجانی برای مدیران پروژه، مهارت های ارتباطی برای موفقیت پروژه، ترجمه علی محمد گودرزی؛ شیرین ناظرزاده. (۱۳۹۲)، تهران، آریانا قلم.
- [۱۶] نادری، حبیب الله؛ اکبری، مهدی (۱۳۹۶). رابطه هوش هیجانی با کیفیت زندگی دانشجویان رشته گردشگری (مطالعه موردی: دانشجویان رشته گردشگری دانشگاه مازندران). مجله ی برنامه ریزی و توسعه گردشگری، سال ششم، شماره ۲۲، صفحات ۱۴۴-۱۴۶.
- [۱۷] یارمحمدیان، احمد؛ شرفی راد، حیدر (۱۳۹۰). تحلیل رابطه بین هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در نوجوانان، جامعه شناسی کاربردی، سال بیست و دوم، شماره ی پیاپی ۴۴، شماره چهارم.